

čevljar

letnik
oktober 1980

OBČINSKA KNJIŽNICA
64290 TRŽIČ

10

glasilo delovne organizacije tovarne obutve **PeKo** tržič

SAMOUPRAVLJANJE – NAŠA PRAVICA IN OBVEZA

»S prevzemom proizvodnih sredstev v državne roke še ni bila uresničena akcijska parola delavskega gibanja, tovarne delavcem ker parola, tovarne delavcem, zemljo kmetovalcem' ni kaka abstraktna propagandistična parola, temveč ima v sebi globok vsebinski pomen. Vsebuje cel program socialističnih odnosov v proizvodnji in – potemtakem – jo je možno in potrebno uresničiti v praksi, če mislimo zares zgraditi socializem.«

Josip Broz Tito v Zvezni skupščini
27. junija 1950

☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆

Nadaljevanje revolucionarnega razvoja – SAMOUPRAVLJANJE.

POPRAVEK

Spet je imel prste vmes tiskarski škrat in izkoristil površnost; izpadla je vrstica pri članku DIREKTOR ODHAJA NA NOVO DELOVNO DOLŽNOST na prvi strani Čevljarja št. 9.

Tretji odstavek se pravilno glasi:

V naši delovni organizaciji bo z njegovim odhodom brez dvoma nastala občutna vrzel, ki jo ne bo mogoče zapolniti v doglednem času, kajti neizpodbitno je dejstvo, da je naša delovna organizacija tovarna obutve PEKO na osnovi poslovne politike, katero je vodil in se za uresničitev iste vedno zavzemal, dosegla pod njegovim vodstvom velik napredek ter se na osnovi poslovno-ekonomskih rezultatov uvrstila med vodilne delovne organizacije v gospodarstvu Slovenije. Menim, da ob tej priliki lahko omenim tudi dejstvo, da so bila v razpravah o naši poslovni politiki včasih izražena tudi nasprotna stališča, vendar nam prav izvolitev tovariša Janeza Bedine na tako odgovorno in pomembno že uvodoma omenjeno funkcijo potrjuje pravilnost take politike in istočasno odločno zavrača drugačno vsebino le te, kajti v njegovi izvolitvi ni izraženo visoko družbeno priznanje širše družbene politične skupnosti samo njemu osebno, pač pa je s tem brez dvoma tudi priznana in potrjena poslovna politika katero je vodil in se zanjo zavzemal.

Prosimo za razumevanje!

Urednik

Zgodovinski dogodek v delavskem samoupravljanju: 27. junija 1950 je Zvezna skupščina sprejela »temeljni zakon o upravljanju delovnih kolektivov z državnimi gospodarskimi podjetji in višjimi gospodarskimi združenji.« Tito je osebno podal obrazložitev zakona in s tem predstavil novo zamisel Partije o nadaljni graditvi socializma v Jugoslaviji. Zvezni republiški zakoni so leta 1953 razširili samoupravljanje tudi na področje družbenih služb, v strukturo zvezne in republiške skupščine pa so bili uvedeni zbori proizvajalcev. Vodilna vloga delavskega razreda v nadaljni graditvi družbenih odnosov v državi je bila uzakonjena 13. januarja 1953, ko je Zvezna ljudska skupščina sprejela Ustavni zakon o temeljih družbene in politične ureditve FLRJ. Z njim je bila zajamčena pravica delavcev do samoupravljanja.

Delavci PeKa so izpolnili geslo »TOVARNE DELAVCEM, 28. oktobra 1950«. Tridesetletnica tega tako pomembnega dogodka bo dobila svoj pečat v soboto 25. oktobra s svečano sejo skupnega delavskega sveta PEKO. Na zasedanju bodo posameznikom podeljene tudi spominke plakete.

BAZENSKA KONFERENCA

V dneh od 15. do 23. septembra smo na Bledu organizirali redno bazensko konferenco za poslovodje naših poslovalnic. Izbirali so lahko kompletno kolekcijo sestavljeno iz predloženih modelov matične tovarne in standardnih kooperantov, pri katerih se naroča obutev, ki jo sami ne izdelujemo.

Izbira kolekcije je potekala po ustaljenem postopku. Napravili pa smo določen premik v kvaliteti naročanja v tem, da smo poslali v poslovalnice predhodno kataloge oziroma naročila, da je bila možna dobra priprava za naročanje na sami konferenci. Ob tem pa lahko poudarimo, da je bilo ob takem načinu možno skrajšati čas trajanja celotne konference za tri dni.

Na naročanje so bili vabljeni poslovodje vseh poslovalnic, torej tudi tistih, ki prodajajo blago nižje kvalitete z namenom, da se spoznajo s kolekcijo za prihodnjo sezono in da prav tako pripravijo naročilo. V teh poslovalnicah je bilo v preteklem obdobju čutiti največ pomanjkljivosti pri sortiranju s potrebno obutvijo.

Konferenco lahko ocenimo kot uspešno. Naročila v globalu so za sezono, za katero se je naročalo, primerna. Pri samem naročanju je bilo potrebno paziti na obstoječo zalogo, zato so bila naročila usmerjena predvsem v novo modno obutev.

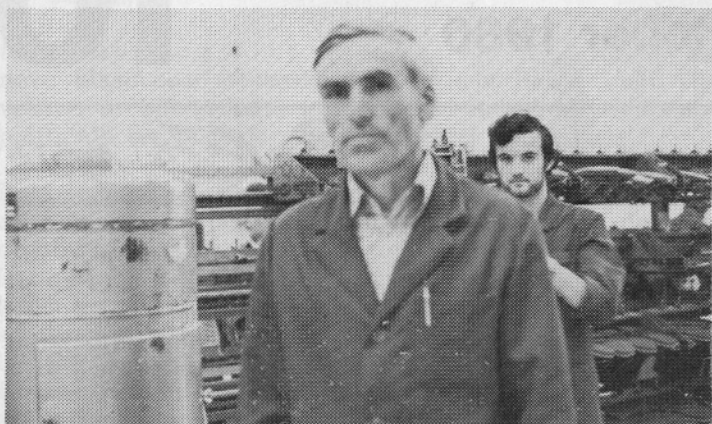
Vzporodno z naročanjem so se udeleženci konference, ki je delala v treh grupah seznanili s problematiko poslovanja delovne organizacije s poudarkom na TOZD Mreža in samih poslovalnic na pogovorih z upravo. Poleg tega pa so bili opravljeni še redni individualni pogovori poslovodij s službami v podjetju, kjer so lahko reševali nerešene probleme s področja splošnih zadev, s finančno knjigovodskega področja, s področja investicij in vzdrževanja in področja rezultatov poslovanja.

Prva grupa poslovodij se je z manjšo svečanostjo s spomin-skim darilom poslovila od direktorja DO tov. Janeza Bedine, ki odhaja na nova pomembna dela in opravila in mu zaželela na novem področju prav takšnih uspehov, kot jih je dosegel v naši delovni organizaciji.

Splošna ocena poslovodij je v tem, da je bila predložena kolekcija dobra in da so lahko izbrali oziroma naročili potrebno obutev za pomladansko poletno sezono 1981.

Zajc Karel

RAZGOVOR NA DELOVNEM MESTU

Josip Crnković – mojster v montažnem oddelku 582

Sredi vrveža in običajnega hrupa v montažnem oddelku 582 v Ludbregu sem za hip zmotila mojstra Josipa Crnkovića. Povedal je, da je v Budućnosti že 25 let, to je od ustanovitve. V njegovem oddelku dela 65 delavcev dnevno 1200 parov čevljev. Tisto popoldne so imeli v delu moške polčevlje. Specializirali so se za izdelavo »flex« obutve. Kolektiv v njegovi izmeni je pretežno mlad, kot na primer Branko Bračko, ki je na delovnem mestu izkopitenje eno leto.

Stroji v oddelku so taki, da se na njih lahko izdeluje tudi najmodernejša obutev. S plačo so zadovoljni. Pravzaprav je vse v najlepšem redu, če je priprava proizvodnje taka, da lahko delajo take količine kot imajo planirane. Zadnje čase imajo nekaj težav s podplati iz uvoza.

Branko Bračko, včasih normo komaj dosega, včasih pa tudi presega.

VARČUJMO Z ENERGIJO

Vedno pogosteje načenjamo vprašanja, ki zadevajo problematiko povezano s pojmom energija in vedno aktualnejše so ideje in akcije, ki dajejo na področju energije pozitiven rezultat. Ta pozitiven rezultat pomeni zmanjšanje porabe energije za enako opravljeno delo ali pa zamenjava dražjih oblik energije s cenejšimi.

Kakor koli smo do sedaj ravnali s porabo energije pa je pred nami čas, ko bo gospodarno ravnanje z energijo in najrazličnejši pogonski mediji imelo velik vpliv na bolj ali manj racionalno proizvodnjo. V prednosti bodo tiste delovne sredine kjer se bo varčevalo zavestno brez prisile, najrazličnejših predpisov, saj bo o varčevanju prepozno govoriti takrat, ko bodo drugačne okoliščine diktirale višino porabljene energije. Torej kje in kako začeti varčevati z energijo.

S svojo vrsto proizvodnje se naša industrija ne uvršča med industrijo z visoko porabo energije na bruto proizvod kljub temu pa mehanizacija delovnih postopkov diktira stalno rast porabe energije, ne moremo pa tudi mimo ogrevanja in razsvetljave ki predstavljata v zadnjem času že omembe vreden strošek.

V tabeli so prikazane količine v 79 letu porabljene električne energije in mazuta. (Vrednosti porabljene energije so izračunane na podlagi povprečnih planskih cen, ki pa so danes že višje – mazut 100 %)

ELEKTRIČNA ENERGIJA	MAZUT	KURILNO OLJE
4.741.990 kwh	739,11 TON	134,7 TON
7.713.000,00 din	2.810.000,00 din	721.000,00 din

Žal se vse pre pogosto dogaja, da so vsi ukrepi in varčevalne osti naperjene v neposredne porabnike, ki so v mnogih primerih le izvajalci nekega v naprej določenega procesa, kateri pa za svoj potek zahteva točno določeno količino energije. Torej mora biti misel o varčevanju vgrajena že v ideje projektantov, tehnologov, razvijalcev, organizatorjev, saj je ceneje popraviti slabo idejo kakor sanirati že obstoječi projekt.

Za izboljšanje obstoječega stanja na področju porabe energije pa moramo začeti iskati konkretne rešitve za sanacijo naprav in sprememb odnosov do vprašanja varčevanja z energijo.

Kot je bilo že omenjeno, naš osnovni proizvodni proces v primerjavi z drugimi ne porabi mnogo energije, večji porabniki pa so ogrevanje, razsvetljava in pridobivanje komprimiranega zraka.

V tabeli je prikazana poraba toplotne energije v posameznih TOZD glede na instalirano moč.

	TON	⊘
OBUTEV	12,81	93,9
KOMERCIALA	7,44	55,1
MREŽA (centrala)	1,63	12,1
GUMOPLAST	10,65	78,7
POLIURETAN	43,49	321,5
ORODJARNA	3,42	21,6
DSSS	20,56	152,1

Ogrevanje in poraba energije za ogrevanje bo najprej izpostavljeno omejitvam, čeprav električna energija sorazmerno predstavlja najnižji strošek za energijo. V naši delovni organizaciji jo lahko obravnavamo na drugem mestu in jo razdelimo na porabo električne energije za razsvetlavo in električno energijo potrebno za pridobivanje komprimiranega zraka.

Veliki potrošniki električne energije so še pogonski elektro motorji na katerih porabo pa ob pravilni uporabi in zadostnem izkoriščanju kapacitet ne moremo vplivati. Nasprotno pa v primerih ogrevanja, razsvetljave in porabe komprimiranega zraka lahko marsikaj ukrenemo, da bi bila poraba energije v te namene manjša.

Ivan Zaplotnik

Delavec na delovnem mestu in samoupravljalec.

Montažni oddelk 582 dela v dveh izmenah.

PLAN ZA SREDNJEROČNO OBDOBJE 1981-1985

Aktivnost na pripravi planskih dokumentov teče v naši delovni organizaciji že celo letošnje leto, predvsem pa v drugem polletju, ko so bili sredi preteklega meseca na referendumih v temeljnih organizacijah sprejeti Temeljni plana tozd. V teh dokumentih so tudi opredeljena področja, kjer se bodo vse tozd sporazumele, da bi združene v delovni organizaciji uresničile načrtovane cilje svojega razvoja in razvoja celotne Tovarne obutve Peko. V teku je javna razprava o osnutku samoupravnega sporazuma o temeljnih plana delovne organizacije, zato v tem sestavku nekaj besed o vsebini tega dokumenta.

Manjše spremembe so predvidene v samoupravni organiziranosti, kjer naj bi se del nalog, ki jih opravlja DSSS preneslo v posamezno temeljno organizacijo. Vsak konkretni predlog o taki spremembi bo moral temeljiti na racionalnejšem ter kvalitetnejšem izvrševanju teh nalog kot posledico spremembe.

Osnova pridobivanja celotnega prihodka in dohodka je proizvodnja. S SaS za naslednje srednjeročno obdobje tozd sprejemajo tako delitev proizvodnega programa, kot velja sedaj. Nosilec proizvodnje modne lepljene obutve bo tozd Obutev, modne flex obutve pa tozd Budućnost. V proizvodnem programu ostalih tozd ima prednost potreba po sestavnih delih nosilcev proizvodnje obutve, ostale kapacitete pa bodo namenjene prodaji na domačem trgu in v izvoz. Skupna naloga vseh proizvodnih tozd in vseh drugih, ki bodo izvrševali naloge široko pojmovane priprave proizvodnje, je nadaljni kvalitetni dvig končnih proizvodov. Za nadaljne večanje izvoza in tudi prodaje na domačem trgu je izvršitev te naloge nujna, ob tem bomo pa morali še gospodarnejše ravnati pri porabi dragih materialov ter povzročanju ostalih stroškov, da bo posledica tega povečanje dohodka. Skupen obseg proizvodnje gotove obutve naj bi v zadnjem letu prihodnjega srednjeročnega obdobja že presegel 4 milijone parov letno, kar zahteva vsako leto povečanje za 4,4 %.

Za vloženo delo je priznan dohodek ko je proizvod na trgu prodan. Naloge na tem področju bosta tudi v naslednjih petih letih opravljali Komerciala in Mreža. V sedanjih razmerah je najpomembnejši izvoz, kjer moramo ugotoviti, da smo že v srednjeročnem obdobju, ki se izteka, dosegli izredne uspehe. Poprečna letna stopnja rasti izvoza v dolarjih, ki je bila dosežena okoli 35 %, to potrjuje, istočasno pa pomeni, da v naslednjem obdobju tako visoka stopnja ne bo mogoča. Skupen izvoz vseh temeljnih organizacij je načrtovan z 10 % letno stopnjo povečanja, ob tem je pa pomembno, da naj bi v naslednjem obdobju vsaka tozd preverjala kvaliteto svojih proizvodov in seveda produktivnost s konkurenco na zahodno evropskem tržišču. Po obsegu tako količinsko kot vrednostno bo prodaja v prodajalnah tozd Mreže predstavljala največji delež. Na tem področju planiramo vsako leto za 3 % večji količinski obseg prodaje, tako bomo prodali v zadnjem letu srednjeročnega obdobja 4.260 tisoč parov obutve.

V samoupravnem sporazumu so določene skupne osnove in merila za razporejanje doseženega dohodka. Temeljne organizacije bodo sprejele samo take sporazume, kjer skupna obveznost za vse namene splošne in skupne porabe ne bo večja od rasti dohodka. Posebej je opredeljena svobodna menjava med tozd in DSSS, kjer ta sprejema obveznost izvršiti še posebne naloge, nujne za doseg skupnih ciljev, seveda pa bodo tozd zato dale ustrezen prispevek iz dohodka.

V celotni delovni organizaciji bomo imeli enotne osnove in merila za oblikovanje sredstev za osebne dohodke in seveda delitev teh. Sedanje interne akte, ki regulirajo to področje, bomo dopolnili tako, da bo osebni dohodek posameznika v večjem delu odvisen od kvalitete opravljenih nalog ter vpeljali več objektivnih meril za delovni prispevek posameznika. Skrb za družbeni standard zaposlenih je še posebej poudarjena, to predvsem pri reševanju stanovanjskih problemov zaposlenih, športni in kulturni dejavnosti, pa tudi združevanju sredstev za razvoj okolja, kjer zaposleni živimo.

V planih za srednjeročno obdobje so izredno pomembne načrtovane investicije. V samoupravnem sporazumu se vse tozd skupno odločajo za izvedbo ter financiranje investicij skupnega pomena in interesa. Taka je prav gotovo največja investicija v bližajočem obdobju, to je izgradnja novih proizvodnih prostorov tozd Obutev na Loki. Za nadaljnje povečanje deleža izvoza obutve v celotnem obsegu proizvodnje je ta naložba nujna. Za izvršitev tako zahtevne naloge je nujnejša modernejša organizacija proizvodnje in tehnologije ter boljši delovni pogoji. Vse to je mogoče

zagotoviti le v novih prostorih, sedanji pa bodo namenjeni nadaljnjemu razvoju Poliuretana, Gumoplasta in Orodjarne.

Kot je že uvodoma omenjeno teče razprava o skupnem planskem dokumentu vseh tozd združenih v Peko. Po javni razpravi bodo delavski sveti sprejemali ta sporazum in istočasno obveznost, da bo ravnanje vseh usmerjeno v doseganje skupno opredeljenih ciljev ter sprotno spremljanje uspešnosti izvrševanja teh nalog.

Franc Grašič

NOVO V TRGOVSKI MREŽI

V naši temeljni organizaciji smo si kot enega najvažnejših ciljev postavili tudi izgradnjo novih prodajnih kapacitet, oziroma povečanje obstoječih prodajal, kjer je to možno.

Pridobitev novih prodajnih mest – prodajal utemeljemo z vidika povečanja dohodka delovne organizacije, kakor tudi temeljne organizacije MREŽA. Namen odpiranja novih prodajal je tudi v tem, da ponudimo obutev v krajih, kjer nismo zastopani.

Investicijska dejavnost je bila v devetih mesecih letošnjega leta dokaj pestra, saj smo pridobili, oziroma odprli tri nove prodajalne in sicer v mesecu juniju prodajalno v Bjelovarju, v avgustu v Boru ter mesecu septembru prodajalno v Peči. V drugi polovici oktobra bomo dobili še četrto prodajalno v Poznanovcu. V prvi polovici prihodnjega leta pa še prodajalni v Doboju ter Bijeļjini.

Poleg vlaganj sredstev v nove prodajne enote pa investiramo tudi v razširitve ter adaptacije naših obstoječih prodajal. Tako smo v aprilu povečali prodajalno v Novi Gorici ter v maju prodajalno v Krškem, konec avgusta pa je prodajalno v Prevaljah dobila prizidek.

Prodajalno Murska Sobota II. smo preselili v blagovnico RAVENKA v Beltince ter prodajalno v Domžalah v začasni lokal, kjer bomo v sklopu stanovanjsko-poslovnega objekta v letu 1982 dobili nov lokal.

V mesecu aprilu je prodajalno Laško dobila nov interior.

Za vse te investicije smo za osnovna ter obratna sredstva porabili približno dve milijardi in pol starih dinarjev.

V prihodnjih številkah Čevljarja vam bomo predstavili vsako od navedenih prodajal še posebej.

TM

Prodajalno »Peko« Peč

Blagovnica »Ravenka« v Beltincih

TRŽIČ POBRATEN Z ZAJEČARJEM

(nadaljevanje in konec)

Zgodovinski arhiv Timoške krajine hrani pomembno arhivsko gradivo iz 19. in 20. stoletja; posebno pomembni so dokumenti iz narodne revolucije in socialistične graditve domovine. Arhiv ima bogato zbirko knjig in tiskov, pomembno fotografsko dokumentacijo, pa tudi drugo gradivo iz zbirke, ki so pomembne za raziskovanje gospodarskega in kulturnega razvoja Zaječarja in širšega področja Timoške krajine.

Narodni muzej »Zaječar« že od začetka (1951) dela kot muzej kompleksnega tipa. Sestavljajo ga naslednji oddelki: arheološki, etnografski, umetnostnozgodovinski, prirodoslovni in oddelek NOB. Že trideset let pripravlja likovne razstave in druge prireditve, tematske razstave iz svojih zbirk in zbirk drugih muzejev. V sodelovanju z osnovnimi šolami oblikuje in bogati regionalne zbirke, skrbi za zaščito in oskrbo spomenikov NOB in prejšnjih vojn.

Ne daleč od Zaječarja, v bližni vasi Gamzigrad, je poznoantično naselje iz 3. in 4. stoletja. Izkopavanja, ki so se začela leta 1953, so odkrila mozaike na tleh in zidovih palače, ki sodijo med najlepše dosežke mozaične tehnike. Gamzigrad je eden od najbolj reprezentančnih rimskih spomenikov na Balkanu.

Najbolj verjetna je hipoteza, da je Gamzigrad-Tomulijana, rodni kraj cesarja Galerija, dobil ima po imperatorjevi materi Romuli.

Amaterska kulturnoumetniška dejavnost v Zaječarju dosega zavidljive rezultate. Posebno pomembna so srečanja in tekmovanja med vasmi, tekmovanja pevskih zborov in gojenje recitacij na osnovnih in srednjih šolah. Zaključne slovesnosti republiškega tekmovanja vasi so postale tradicionalne in že šesto leto se odigravajo v Zaječarju.

Pomemben prispevek v razvoju kulture in kulturnega amaterizma dajejo KUD »Milenko Brković-Crni« in kulturnoumetniška društva v delovnih organizacijah in mestnih skupnostih.

V pripravi je zidava kulturnega doma, ki bi nudil streho številnim društvom in kulturnim organizacijam, da bodo mogle še v večji meri prispevati svoj delež h kulturnemu razcvetu mesta.

Telesni kulturi, športu in rekreaciji posveča občina posebno pozornost.

Ob športnem društvu Timok je aktivnih še 23 klubov in prav toliko športnih organizacij z več kot 2.500 člani. V mestu je sedem športnih dvoran, petnajst igrišč in odprt bazen. Gradijo športno dvorano in bazen za otroke. V objektih športnega in rekreacijskega centra Park-Šumi Kraljevica so delovni ljudje in občani lahko odpočijejo in si naberejo novih moči.

Delovna organizacija za informativno in založniško dejavnost »Zaječar« izdaja tednik »Timok« in dvomesečnik »Razvitak«. Vsak dan pošilja v eter studio radia Zaječar novice iz družbeno-

političnih organizacij, TOZD in krajevnih skupnosti. Tudi večje delovne organizacije izdajajo svoja glasila.

SIS za zdravstvo nudi zdravstveno varstvo 97 % občanom.

V občini skrbe za zdravstvo: medicinski center z bolnišnico, 22 ambulantami, tremi zdravstvenimi postajami in novozgrajenim zdravstvenim domom; zavod za zdravstveno varstvo in center za rehabilitacijo in zdravljenje v gamzigrskih toplicah. V navedenih zdravstvenih ustanovah dela več kot petsto zdravstvenih delavcev, med katerimi je 150 zdravnikov, med temi pa so tudi doktorji znanosti, magistri in specialisti.

Zaradi družbene in gospodarske dejavnosti je Zaječar razvito mesto z razvitimi samoupravnimi odnosi in organiziranim delavskim razredom.

Danes je Zaječar srednje razvita srbska občina. V njej živi okoli 78 tisoč prebivalcev: 40 tisoč v mestu, drugi v 41 zaselkih ob njem. V industrijski in družbeni dejavnosti je zaposlenih okoli 24 tisoč delavcev; narodni dohodek pa znaša okoli 2.200 dolarjev na občana.

Mestno prebivalstvo predstavlja 58 %, delež industrije v družbeni proizvodnji je dosegel že 55 %.

V občini je registriranih 130 TOZD: na področju gospodarstva 95, v njih rešujejo delovni ljudje vsa vprašanja povezana z delom OZD, odločajo o splošnih in skupnih potrebah, v 40 vaških in 5 mestnih krajevnih skupnostih pa razpravljajo o pomembnih vprašanjih življenja občanov.

V 492 delegacijah TOZD in krajevnih skupnosti deluje več kot 7.100 članov delegacij, ki s svojo aktivnostjo doprinašajo k skupnemu razvoju samoupravnih odnosov na delegatski osnovi, več kot 7.500 članov ZK v občini usmerja, animira in aktivno sodeluje v pomembnih gospodarskih, družbenopolitičnih in samoupravnih akcijah v občini.

Rezultat organiziranosti in aktivnosti v krajevnih skupnostih in TOZD so naslednje akcije: stanovanjska gradnja, urbanizacija, komunalna ureditev in higienizacija naselij, oskrbovanje, rast zdravstvenega varstva občanov, gradnja in modernizacija objektov infra strukture, kot so ceste, vodovodi, PTT mreža, zdravstvene ambulante po TOZD in krajevnih skupnostih, šole in podobno. Za uresničitev dovršen del sredstev namenjajo sami s samopriskom.

Priznati pa je treba, da ne teh področjih zaradi naglega razvoja in nezadostnih sredstev še vedno prihaja do težav, predvsem na področju komunalne infrastrukture, vodovodov, higienizacije naselij in varstva okolja.

Pričakujemo, da bo gospodarski razvoj v obdobju 1981–1985 pospešeno rasel. Razlog za tako pričakovanje vidimo v že doseženi stopnji gospodarskega in družbenega razvoja v dosedanem obdobju, v naravnih, kadrovskih in materialnih možnostih TOZD in v skupnih samoupravnih odnosih, ki zagotavljajo in omogočajo tak razvoj.

MALA ŠOLA MARKSIZMA

USTANOVITELJA ZNANSTVENEGA ALI MARKSISTIČNEGA SOCIALIZMA

S Karlom Marxom in Friedrichom Engelsom je socializem doživel svoj nadaljni znanstveni razvoj.

KARL MARX se je rodil 1818 v mestu Trier v Nemčiji kot sin izobražencev. Na univerzi se je Marx usmeril v filozofijo, šele kasneje pa v ekonomski študij. Čeprav je bil Marxov ideal postati univerzitetni profesor, tega cilja ni mogel uresničiti zaradi zgodnje revolucionarno-demokratske dejavnosti. Ker je bil kot revolucionar nevaren oblastem kapitalističnih držav, se je moral Marx v življenju večkrat seliti iz države v državo. Živel je v Franciji, kjer je spoznal tudi Engelsa, v Belgiji, pa zopet v Nemčiji in končno v Angliji, kjer je tudi umrl. Zadnja leta je Marxova družina živela v zelo težkih življenjskih pogojih kljub Engelsovi pomoči. Umrl je leta 1883.

FRIEDRICH ENGELS se je rodil 1820 prav tako v Nemčiji v Barmenu kot tovarnarjev sin. Ni si hotel izbrati take življenjske poti kot oče. Tudi on se je v mladosti zanimal za filozofijo, ko pa je živel nekaj časa v Angliji, se je začel ukvarjati z ekonomijo ter z analizo položaja delavskega razreda v kapitalizmu. Leta 1844 je spoznal Marxa in od tedaj dalje sta postala trajna življenjska in delovna prijatelja. Nastopala sta kot skupna organi-

zatorja socialističnega delavskega gibanja in kot avtorja mnogih skupnih del kot so: nemška ideologija, Sveta družina, Manifest Komunistične partije in druga.

Klasikoma marksizma pripada zasluga:

1. da sta kritiko kapitalizma znanstveno utemeljila v skladu z zakoni družbenoekonomskega razvoja
2. da sta zgradila misel o prihodnji socialistični družbi ne kot fantazijsko predstavo, ampak na podlagi analize zakonitega razvoja kapitalistične družbe in
3. da sta socialistično misel povezala z delavskim gibanjem.

Ko sta leta 1847 Marx in Engels vstopila v Zvezo pravičnih je ta organizacija izgubila prejšnji zarotniški značaj in je postala prava mednarodna organizacija socialističnega delavskega gibanja. Na prvem kongresu je bila reorganizirana in se je preimenovala v ZVEZO KOMUNISTOV. Engels je zanjo pripravil statut, ki je bil sprejet leta 1847. Kongres je zadolžil Marxa in Engelsa, da napišeta program zveze. Napisala sta MANIFEST KOMUNISTIČNE PARTIJE, ki je bil natisnjen tik pred revolucijo leta 1848.

Prihodnjič:

REVOLUCIJA 1848 in DELAVSKI RAZRED

GASILSTVO POMEMBEN DEJAVNIK V DRUŽBENI SAMOZAŠČITI

Po znanih podatkih je bilo v letu 1979 v Sloveniji 1221 požarov, katerih škoda je znašala 104.213.165 dinarjev. Od tega je bilo v privatnem sektorju 593 požarov s požarno škodo 39.396.865 din., v družbenem sektorju pa 628 požarov s 64.816.300 din škode. Pri škodi v družbenem sektorju pa ni šteta škoda, ki nastane zaradi izpada proizvodnje.

Naša delovna organizacija spada v drugi požarno nevarnostni razred glede na tehnologijo in surovine s katerimi delamo. Pri pregledu skladišč vnetljivih snovi ugotavljamo, da količine materiala presegajo trikratno kapaciteto skladišč. K tem količinam moramo prišteti še tone in tone kavčuka, gotovih gumi podplato, zaloge usnja in drugega materiala, ki sicer niso lahko vnetljivi, pač pa pri požaru povečujejo temperaturo in s težkim dimom onemogočajo gašenje in reševanje. V naši tovarni imamo tudi dva zelo nevarna oddelka. To sta barvarni, ki sta sicer varovani z avtomatskimi CO₂ napravami. Eden kritičnih obratov pa je obrat za proizvodnjo poliuretanskih izdelkov. Zaloge materiala v tozdu PUR so zelo velike, od tega je ena četrtnina lahko vnetljivih. Polioli in izocianat imata vnetišče pri temperaturi med 140 in 160 stopinjami Celzija. Pri gorenju proizvajata ogromno vročino in strupen plin (cianovodik), ki je po nekaj vdihljajih že smrtonosen. Če vse te količine seštejemo, dobimo zastrašujočo številko v več sto tonah snovi, katerih ogenj je sila težko pogasiti, dim pa je smrtno nevaren.

Zaradi takih nevarnosti ima tovarna gasilsko društvo, ki ima dve enoti. Ena v tovarni, ena v TOZD PUR. Obe enoti skupaj štejeta 30 članov, od tega pa je nekaj takih, ki niti enkrat na leto ne pridejo na vajo. Zato je delo v gasilskem društvu precej težko. Dobili smo nekaj nove opreme, katera pa še zdaleč ne zadošča obsegu naše tovarne in požarni ogroženosti. Opremljeni smo z dvema motornima brizgalnoma, nekaj sto metrov sintetičnih cevi, oblekami preplam in teleborg, dihalnimi aparati MEDI ter topom vode in pene. Dobili smo tudi opremo za reševanje iz višjih nadstropij, to so vrvi, lestve ter zaprta spustnica. Opremljeni smo tudi s prenosnimi agregati in reflektorji v slučaju nočne intervencije.

Glede na požarno ogroženost bi bilo nujno potrebno računati na nabavo sodobnega gasilnega avtomobila pri katerem so potrebni le 3 člani posadke, ostali pomagajo pri reševanju in drugim.

Ob vsem opisanem se še vedno opaža, da se posamezniki premalo zavedajo požarne nevarnosti, saj ugotavljamo, da brezvestno odmetavajo cigaretno ogorke, da na delovnem mestu ne skrbijo za red, da shranjujejo prevelike količine požarno nevarnih snovi na delovnem mestu ter na tak način ogrožajo sebe, svoje sodelavce in družbeno imovino.

Vsa navedena dejstva nam narekujejo, da smo vsi v delovni organizaciji odgovorni za čuvanje in preprečevanje nezgod ter, da se mora vsak posameznik zavedati dolžnosti in pravic ter tako prispevati svoj delež v družbeni samozaščiti.

Gasilci se urijo na gasilskih vajah.

Po končani gasilski vaji je Janko Januš odgovoril na nekaj vprašanj:

KAKO DOLGO STE ŽE GASILEC IN ZAKAJ?

Aktiven gasilec sem že od povojnih let. K gasilcem sem pristopil zato, ker imam veselje do reševanja, naj bo to v ognju, vodi ali v gorah. Aktivno sodelujem na vseh vajah, tekmovanjih in kjerkoli je treba gasilsko pomoč.

Sodeloval sem že na mnogih požarih – elementarnih nezgodah in snežnih plazovih. V IGP Peko pa sem od leta 1970. Prej sem bil v IGD Runo poveljnik 7 let in podpoveljnik obč. gas. zveze 7 let.

JE POŽARNA VARNOST V NAŠI DELOVNI ORGANIZACIJI DOBRO ORGANIZIRANA?

V našem podjetju je gasilska organizacija do neke mere v redu, kar se tiče orodja in gasilske opreme, saj je dobra, kot v nobenem tržiškem društvu. Kar se pa tiče gasilskega kadra in članov je pa po mojem mišljenju premalo po številu in znanju. Saj oprema, kakršno imamo, rabi izkušene gasilce in potrebuje tudi dovolj vaje. Gasilska tehnika napreduje tako hitro, da jo je težko zasledovati. Zato pa je treba imeti izkušene gasilce in dovolj vaj. Glede

Janko Januš, na delovnem mestu vratar, vedno pa v pripravljenosti, če bi se pokazal rdeči petelin.

požarne varnosti je treba tudi delavca poučiti in ga opozoriti kje lahko kadi, kar je tudi odvisno od gas. organizacije in vseh članov, tako da delavci dobe zavest in kade le tam, kjer je dovoljeno. Vsi pa se ne drže tega reda, kar lahko kaj hitro pride do nesreče ali eksplozije.

Članov v Peko je vpisanih veliko, le na vajah so vedno eni in isti. Pa tudi na vajah bo moralo biti v bodoče več discipline in reda, to se pravi točno prihajanje na vaje. Vsi člani in vodstvo gas. org. se mora bolj zavzeti za dane naloge za kar kdo odgovarja.

Za pridobitev članstva pa bi lahko poklicni gasilci pridobili nove člane med obhodom po tovarni, ter jih navdušili za delo v gasilski organizaciji.

Kolikor imamo gasilske sodobne opreme je odločno premalo gasilcev in premalo znanja in zanimanja.

Pohvalim lahko le tiste, ki se redno udeležujejo vaj in ostalih gasilskih dejavnosti.

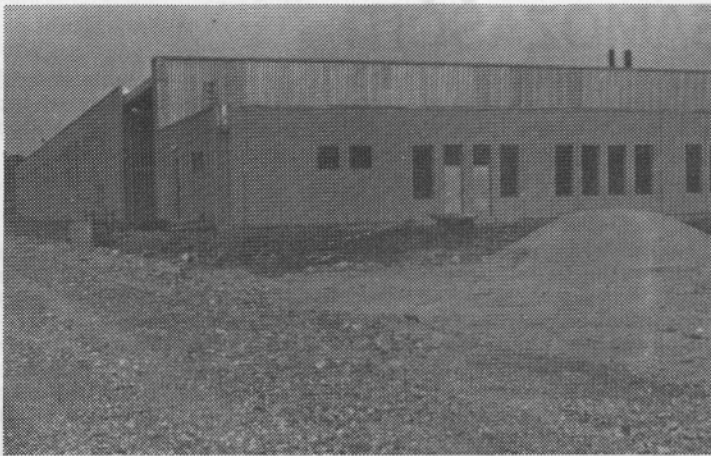
JE KAKŠNA RAZLIKA BITI GASILEC DANES IN VČASIH?

Razlika med gasilstvom nekdaj in danes je velika. Včasih smo poznali le motorno brizgalno in par gas. aparatov, to si se kmalu lahko naučil na vajah. Tudi nevarnosti pri požarih je bilo manj kot danes. Saj so bile vse stavbe nižje in ni bilo toliko kemičnih in nevarnih sredstev kakor danes.

Danes so razne kemikalije, eksplozivna sredstva, strupeni plini in še mnogo drugih nevarnosti, za kar mora biti današnji gasilec res izvežban in dobro mora poznati orodja s katerim bo stopil v akcijo. Poznati mora načine gašenja, reševanja ljudi in drugih predmetov. Zasledovati mora gasilsko tehniko in vedno vaditi in se učiti, kajti brez vaje nam še bolj sodobno orodje ne pomaga nič, če ne znamo ravnati z njim. Imamo tudi poklicne gasilce katere razporejajo z namestitvijo gas. aparatov. Dežurajo pri varjenju in delajo kontrolo o požarni varnosti v podjetju.

V POZNAVNOVCU NOVA TOVARNA IN TRGOVINA

V Poznanovcu je izgradnja nove tovarniške hale tik pred selitvijo. Otvoritev je bila 10. oktobra; več o tem v prihodnji številki.

Vzporedno z gradnjo tovarne je bila zgrajena tudi trgovina.

SPREMLJAMO DOGODKE

17. OKTOBER 1975 Vladimir Prelog, znanstvenik jugoslovanskega rodu, ki živi v Švici je skupaj z Johnom Carnforthom dobil Nobelovo nagrado za kemijo. Prelog je profesor na visoki tehnični šoli v Zürichu, častni doktor zagrebške univerze in dopisni član jugoslovanske akademije znanosti in umetnosti.

18. OKTOBRA 1941 je v Gančanih pri Beltincih padel narodni heroj Štefan Kovač, organizator osvobodilnega gibanja v Prekmurju. Na karlovških ulicah pa je v boju z ustaškimi agenti izgubil življenje revolucionar in narodni heroj Josip Kraš, ki je ob okupaciji ustanovil pri okrožnem komiteju KPJ v Karlovcu vojaško vodstvo za Kordun in

organiziral partizanske enote v Kordunu, Baniji in Gorskem Kotorju.

18. OKTOBRA 1931 je umrl znameniti ameriški izumitelj Thomas Alva Edison, star 84 let. Izumil je nad tisoč patentov predvsem v elektrotehnik: odkril je električno žarnico z ognjeno nitko, fonograf (gramofon), mikrofoni; med prvimi je zgradil električno centralo; izpopolnil je telefon in akumulator; odkril je kineskop in prvi uporabil 35 mm celuloidni filmski trak, ki ga uporabljamo še danes. Delal je poizkuse za sinhronizacijo filmske slike s tonom in zgradil prvi filmski atelje na svetu.

20. OKTOBER 1971 Zahodnonemški Kancler Willy Brandt je dobil Nobelovo nagrado za mir.

20. OKTOBER 1944 Po večdnevni bojih so prva armadna skupina NOV in enote tretje ukrajinske fronte Rdeče armade osvobodile glavno mesto Jugoslavije Beograd.

21. OKTOBER 1941 Nemci so v Kragujevcu ustrelili več kot 7000 talcev. Med ustreljenimi so bili tudi dijaki od 4. do 8. razreda gimnazije, skupaj s profesorji in ravnateljem šole.

23. OKTOBRA 1958 je predsednik Tito izročil prometu avtomobilsko cesto bratstva in enotnosti od Zagreba do Ljubljane.

23. OKTOBER 1954 Ljudska skupščina FLRJ je ratificirala (potrdila) londonski sporazum o razdelitvi svobodnega tržaškega ozemlja. Cona »A« s Trstom je pripadla Italiji, cona »B« (Slovensko Primorje in Istra) pa Jugoslaviji.

24. OKTOBER 1945 Začela je veljati ustanovna listina OZN, ki hkrati s statutom mednarodnega sodišča v Haagu predstavlja temeljni predpis za delovanje OZN. Ta dan slavimo kot dan ZDRUŽENIH NARODOV.

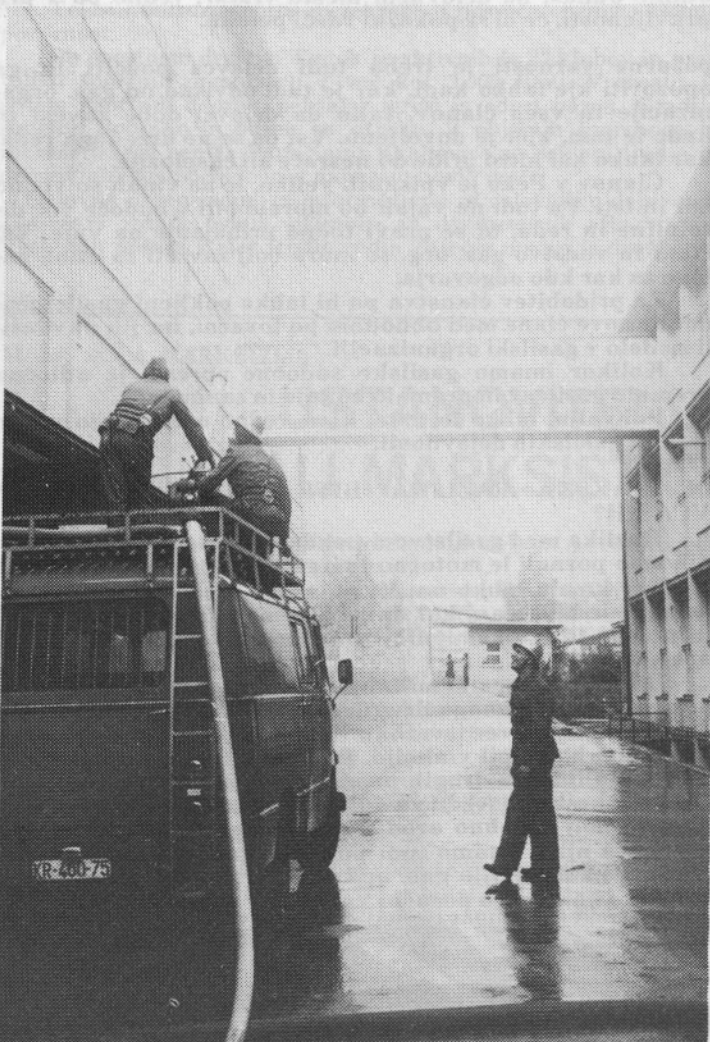
25. OKTOBRA 1964 V noči od 25. na 26. oktober je Sava poplavlila Zagreb. V povodnji, kakršne še ni bilo v tem mestu je utonilo 17 ljudi, okrog 40.000 pa so jih morali

26. OKTOBER 1961 Ivo Andrić je dobil Nobelovo nagrado za literaturo. Bil je prvi in doslej zadnji jugoslovanski pisatelj, ki je prejel to visoko mednarodno priznanje. Od takrat so njegove knjige, posebno pa »Most na Drini«, prevedli v številne svetovne jezike.

5. NOVEMBRA 1943 je Agencija Tanjug, ki jo je ustanovil Moša Pijade, poslala v svet prvo vest iz osvobojenega Jajca.

7. NOVEMBER 1941 V Ljubljani je začela oddajati radijska postaja Kričač, ki jo je ustanovil Tone Tomšič, po njegovi aretaciji pa jo je vodil Boris Kidrič.

9. NOVEMBRA 1835 se je rodil slovenski skladatelj Davorin Jenko. Komponirati je začel leta 1858 zborovske skladbe, ki so kmalu postale popularne. Takrat je nastala tudi poznejša slovenska himna »Naprej zastave slave«.

Vodni curek iz topa doseže višino preko 50 metrov.

MALE MODROSTI

Poštenost je edini denar, ki velja povsod.

Kadar se ti zdi, značaj kakega človeka nerazumljiv, si oglej njegove prijatelje.

Japonski pregovor

Kitajski pregovor

IZ ŠOLSКИH NOVINARSKИH KROŽKOV

Člani novinarskega krožka na osnovni šoli Heroja Bračiča v Bistrici so postali že naši stalni dopisniki.

NA TOMBOLI

Vsako leto, prvo nedeljo v septembru je v Tržiču šušarska nedelja. Na šušarski nedelji pa je tudi že tradicionalna Tombola, ki jo organizira avto-moto društvo Tržič. Tako kot vedno je tudi letos prireditelj pripravil za glavni dobitek nekaj avtomobilov. Na to tombolo sem šel tudi jaz. Vreme je bilo lepo in sončno, bilo je tudi veliko ljudi. Tombola je bila v Podljubelju na svetovno znani moto-cross progi. Tako kot vsi drugi, tako sem tudi jaz upal na enega od glavnih dobitkov. Nekaj minut čez polčetrto uro je prvič zazvonil zvonec in deček je izvlekel prvo številko. Takrat se je začelo zares. Vsi so gledali v tombolske kartice in upali v srečo. Precej številok je bilo že izvlečenih, a glavni dobitek je še vedno stal na svojem mestu. Kar naenkrat pa se je pojavila srečna dobitnica glavnega dobitka. Bila je vsa srečna in vesela, ko je od prireditelja prejela glavni dobitek. Nato so poklicali še nekaj številok, da so podelili še ostale glavne dobitke in tombole je bilo konec. Velika množica ljudi, med katerimi je bilo nekaj srečno nasmejanih, se je usula proti domu. Med manj srečnimi sem bil tudi jaz, toda upam, da bom imel na naslednji tomboli prihodnje leto več sreče.

Podakar Peter, 6. b

BIL SEM NA DEDINJU

Pozno zvečer smo se odpravili na železniško postajo v Ljubljano. Dolgo smo čakali na vlak, ki je po veliki zamudi prišel na drugi peron. Imeli smo rezervirana dva spalna vagona. Ponoči smo bedeli do 1. ure zjutraj, nato pa smo zelo težko zaspali. Zjutraj ko smo se prebudili smo že stali na železniški postaji v Beogradu. Izstopili smo in vsa odvečno prtljago pustili v zgradbi kulturno umetniškega društva Brane Cvetković v Beogradu. Nato smo zajtrkovali in odšli na Dedinje, kjer je grob našega ljubljenskega predsednika Tita. Dolga kolona ljudi se je vila v Užičko 15, da bi se poklonili predsedniku Titu. Po eni uri in pol čakanja smo prišli na vrsto tudi mi. Vse povsod je bilo polno gardistov, ki čuvajo predsednika Tita. Njegov grob pa obdaja vse polno cvetlic, ki jih je sam vzgojil. Na vrhu grobnice pa je z velikimi zlatimi črkami zapisano JOSIP BROZ TITO 1892 – 1980.

Nato smo obiskali muzej 25. maj v Beogradu. V tem muzeju so shranjena vsa odlikovanja in priznanja, priznanje 3-kratnega narodnega heroja, od prve pa do zadnje štafete mladosti. Skratka lepo je bio videti vse te reči na primer zlato kočijo, zlate, srebrne in bronaste sablje, dar tujih predsednikov našemu Titu. Toda dan hitro mine in morali smo se odpraviti domov. Vso to prelepo pot pa nas je spremljal tov. Buha, ki je bil delegat na drugem zasedanju AVNOJA v Jajcu. On pa je tudi stric najmlajšega narodnega heroja Boška Buhe.

Jože Gros 6. b

PRIŠLI

V TOVARNO

Istenič Majda, Perko Marjeta, Kirm Jože, Grah Aleksander, Geč Miroslava, Živanič Radenko, Kostić Sofija, Klančar Stane, Bališevac Nalka, Marjanović Cvijetko, Škufca Davorina, Šabić Fikreta, Mustedanagić Fadil, Čorković Ivo, Weithauser Mara, Novak Ferdo, Martini Darko, Smailović Kata, Vidović Zora, Černivec Vida, Juršič Alojzija, Forjan Alenka, Ribnikar Ana, Mandič Damijan, Meglič Slavko, Ribič Ana, Arnež Angelca, Okjan Biljana, Raščan Magdalena, Ravbar Valerija, Kimovec Valerija, Jelen Brigita, Meglič Darko

V BUDUČNOST

Kalčič Štefica, Borko Brankica, Potočnik Sanjica, Milak Marija, Kolan Stjepan, Bacani Marija, Busija Ljubida, Blagaj Antun

V MREŽO

Osijek
Kranj I
Kranj III
Tržič II
Ajdovščina
Postojna
Srem, Mitrovica

Vukičević Ivka
Delovec Karolina
Močnik Marjeta
Bizjak Andreja
Kavs Mirjam
Drožina Marija
Taradajko Verica

ODŠLI

IZ TOVARNE

Srečnik Anica, Berčon Marta, Šnobel Zinka, Kudzović Andja, Mujičić Mirsada, Hušidić Rešisa, Pehlič Bajro, Ravbar Danica, Ravbar Jože, Teran Andrej, Štumbergar Marija, Zupan Erik, Lagonder Ana, Dedić Nura, Hribar Štefanija

IZ BUDUČNOSTI

Hrkec Milka, Vuk Terezija, Kezman Ruža, Mikulić Drago, Pavlas Marija, Sabol Dragica

IZ MREŽE

Banja Luka
Subotica
Rijeka
Srem, Mitrovica

Bojanić Rada
Siladi Tereza
Aleksić Branka
Sekulić Đuro

50-LETNIKI

Gregorc Jože
Perko Edi,
Jenko Frančiška

AFORIZMI

Znanost napreduje korakoma, ne skokoma.

Macaulay

Ustvarjanje novih stvari je težko za vsakega človeka.

Vuk Karadžić

Znanost mora biti okrepičilo.

Hugo

Zviti ljudje znanost prezirajo, preprosti se ji čudijo, modri jo koristijo.

Bacon

Kdor nima karakterja ni človek, temveč stvar.

R. Chamfort

Bogastvo je kot morska voda: čim več je pijemo, tem bolj smo žejni.

Schopenhauer

Kolikor več imate, toliko manj ste

Karl Marx

Ne sprašuj, kaj bo zate storila domovina – vprašaj raje, kaj sam lahko storiš zanjo.

J. F. Kenedy

Človek potuje po svetu, da bi našel kar potrebuje in se vrača domov, da to najde.

Moore

Samo nekaj je na svetu lepše in boljše od žene – to je mati.

Schefer

Modrost sestoji iz tega, da vzameš življenje tako kot je, in samo včasih sanjaš o tem, kakšno naj bi bilo.

Pearl S. Buck

Če je nekdo pameten, spoznamo to mnogo bolje iz njegovih vprašanj kot iz odgovorov.

De Levis

Marljivost je mati dobre sreče.

Cervantes

Najboljši nasvet je izkušnja, toda ta pride vedno prepozno.

Houssay

Miloščina enako ponižuje tistega, ki jo prejme, kot tistega, ki jo da.

Anatole France

NAŠI PETDESETLETNIKI

GREGORC JOŽE – dostavljanje polizdelkov na trak v montaži

PERKO EDI – vodenje mehanične delavnice

JENKO FRANČIŠKA – stanševanje robov golenic

ISKRENE ČESTITKE!

			STROJ OBRAČALNIK	GLEDALI- ŠKA IGRA	NAJVEČJI OTOK V FILIPINIH	EDEN	NAPAD 5 TORPEDI	ČEVLJAR- 20 LET!	NAČIN OBLAČENJA	NAJVEČJA TURSKA KNJI- ŽEVNICA	STAROSKAV- DINAVSKI PEVEC	POSTAV- LJANJE KOLOV	ALBERT PAPLER		
			ODHOD LETALA						KRINKA, LARVA						
			ŠAHIST PARMA							ODKOPA- VANJE 100 M ²					
			GORSKI GREBEN MAJHEV SAK. SAČEC					VRSTA GUM IZ „SAVE“ UKAC VRISKAČ							↘
LATINSKA PISAVA ZA RASTLINO AKANT	VIŠNJJA ZA MARASKINO	GRASČANOVE PODLOHICE PEKO						LUKA NA JUGU ARABIJE							
ANTE MAHKOTA		NAŠA LUKA SISTEM NEMŠKE BARVNE TV			HITLERJEV GENERAL VOJNI ZLOČINEC	AVSTRISKI PSIHOLOG (ALFRED)		LILI NOVVI	IZPIT NA UNIVERZI		NOVA JUGOSLAVIJA RUSKI BOTANIK				
ZBOROVA- NJE DU- HOVNIKOV						VRSTA TV ODDAJNIKA DNIJARJI V JUŽ. AMERIKI				DEL VOŽA GL. MESTO GRCIJE					
MESTO V ZAHODNI ROMUNJI				AM. IGRALEC (GARRY) ULITA TIS- KARSKA CRVA				SAPICE, VETRIČI					DOPIŠUJ V ČEVLJAR!		
ZGORUJI DEL SKA- KALNICE					OTROCI, OTROČAD GRŠKI VZDEVEK BOG GOETHEJEVE PASTIRJEV MATERE			OČE ČLEN, OKONČINA				REKA V BOSNI	SADEŽ, PLOD		
TOJE SELIŠKAR		STROJ ZA SIPANJE LEV NIKO LAJEVIC					STEVILO (LATINSKO) ANDREJ MARINC								
ZNAK V SLOVNICI (...)						PLAČILO NAJDI- TELJU									
ODLIČEN ŠPANSKI TELJISAC						NAZIV		IME PLAVALCA MILOŠA							

NAGRADNA KRIŽANKA

Za zadnjo križanko smo dobili 70 rešitev. Nepravilnih je bilo 30 rešitev. Nagrade je izžrebala naša sodelavka iz splošnega sektorja LIJA ROZMAN. Srečni dobitniki so bili:

80 din – MALKIČ MARJETA – 500
60 din – HORŽEN IVANKA – 200
40 din – ČENČUR VERONIKA – Kranj
20 din – BEVC MARJAN – 529
20 din – MIKOLIČ BORIS – 529

Rešitev današnje križanke pošljite v uredništvo Čevljarja najkasneje do 31. oktobra 1980.

ZAHVALE

Ob izgubi naše drage mame

IVANE OSREDKAR

se iskreno zahvaljujemo za podarjene vence in denarno pomoč. Iskrena hvala tudi vsem, ki so jo spremili na njeni zadnji poti.

Ani Hafner, Slava Podakar, Dana Seifert,
Vida Polajnar, Joži Japelj

Ob boleči izgubi drage mame

FRANCKE TOMAZIN

se sodelavkam iz TOZD POLIURETAN iskreno zahvaljujem za izrečena sožalja in denarno pomoč.

Marija Perkič

Ob boleči izgubi očeta

ANTONA KRALJ

se iskreno zahvaljujem sodelavkam in sodelavcem iz menze za podarjeni venec in izrečena sožalja.

Teja Marinšek

Ob boleči izgubi drage mame

KATARINE GRADIŠAR

se zahvaljujem delovni organizaciji Peko za venca in denarno pomoč. Zahvaljujem se tudi vsem, ki so jo spremili na zadnji poti.

Olga Mravljje

Ob smrti očeta

DIONIZIJA SMOLEJ

se iskreno zahvaljujem delovni organizaciji za venec in denarno pomoč. Iskrena hvala tudi sodelavcem v transportu.

Ivan Smolej

Ob smrti moža

ANTONA KRALJA

se zahvaljujem delovnemu kolektivu Peko za darovano cvetje in vsem, ki so ga spremili na zadnji poti. Iskrena hvala.

Rozka Kralj

POZABLJENA PRAVILA

Iz knjižne police smo izbrskali obledeli **BON TON**. Poglejmo kakšne »manire« smo uporabljali pred več kot petnajstimi leti.

NA DELOVNEM MESTU

Disciplina na delovnem mestu nam nalaga neka pravila. Na delo prihajajte točno, delajte pridno, pošteno in z veseljem.

Ne motite s pogovori drugih, ki z vami delajo v istih prostorih, toda ne dovoljajte tudi drugim, da vas motijo. Pogovori, šale ali pesem naj bodo del vašega skupnega odmora.

V delovnem času ne zapuščajte delovnega mesta s kako pretevo in zaradi zasebnega opravka.

Če imate takšno obveznost, ki je ne morete opraviti v drugem času, tedaj poiščite odgovornega vodjo, da vam določi zameno. Če pa organizacija dela to omogoča, se dogovorite, kako boste nadomestili izgubljeni čas. Samo to je resen in pošten odnos do dela in je v takih primerih vedno mogoče najti rešitev. Vi pa sami ocenite, kdaj je to zares neogibno potrebno.

Ne uporabljajte službenega telefona za zasebne pogovore.

Žene naj prihajajo na delovno mesto preprosto oblečene, ne pa tako, da bodejo v oči. Ni okusno priti v urad v hlačah in je ravno tako neprimerno oblačiti se v super mini. Če se tako oblačimo za na cesto, se moramo v uradu preobleči ali pa obleči delovno haljo.

Na delovno mesto ne smete priti nadišavljeni z močnimi vonji, ker sodelavci morda ne prenašajo vonja, ki vam ugaja. Sploh velja pravilo, da se dišave na delovnem mestu uporabljajo kar najbolj diskretno.

Nedopustno je, da se pri delovni mizi v delovnem času gledate v zrcalo, lepoticite in češete. To morate storiti v garderobi. Ni treba posebej poudarjati, da mizni predal ne sme postati »majhen kozmetični salon«, to se pravi, da med spisi ne sme biti laka za nohte, šminke, pudra itd.

ZAHVALE

Ob smrti drage mame se iskreno zahvaljujemo sodelavcem v oddelku 512 in transportu za izrečeno sožalje.

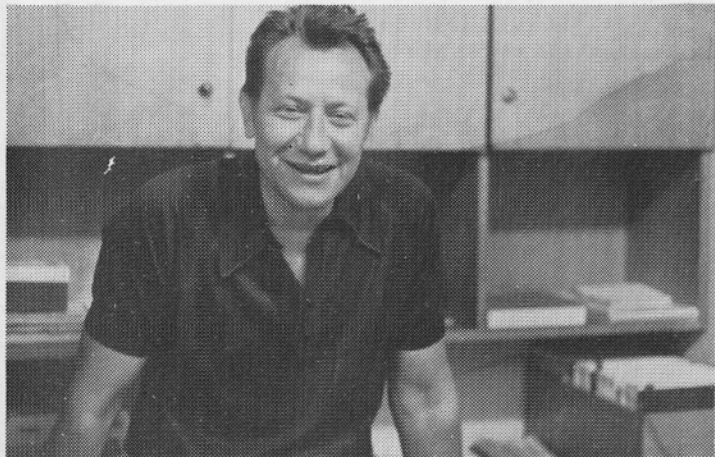
Ivanka Radon in
Karel Črtalič

Vsem sodelavkam iz šivalnice 512 se ob odhodu v pokoj iskreno zahvaljujem za lepo darilo, ki me bo vedno spominjalo na vas. Želim vam še nadalje lepe delovne uspehe in še enkrat vsem lepa hvala.

Zora Šehovič

Vsem sodelavkam in sodelavcem oddelka 521 se iskreno zahvaljujem za darilo ob odhodu in jim želim še veliko uspeha pri delu.

Dani Hrovatin

Konrad Belović poslovodja v poslovalnici Murska Sobota.

Ko odhajate z delovnega mesta, morate pustiti mizo v redu. To velja za oba spola.

Na delovnem mestu ni taktično hvaliti se pred svojimi kolegi s položajem, s svojim premoženjem in svojimi prednostmi, zlasti ne pred ljudmi, ki vsega tega nimajo. Ne govorite o svoji sreči tistemu, ki ni srečen.

Ne izdajte nikoli zaupane vam skrivnosti.

Ne sodite o tem, česar ne razumete ali dovolj dobro ne poznate.

Denar, ki ste si ga izposodili pri tovarišu, vrnite vedno obljubljenega dne. Tako boste tudi drugič imeli »kredit«. Kadar kolektiv zbira denar, sodelujte, četudi z najskromnejšim prispevkom, to se pravi, povprašajte, koliko so drugi dali v ta namen in potem dajte v teh mejah.

Bodite korektni! Ne opravljajte in ne spletkarite, ker to prej ali slej pride na dan.

Šale na tuj račun so vedno neprikladne, tem bolj, ko se ve: v vsaki šali je pol resnice.

Ne pristopajte preveč blizu ljudem, s katerimi se pogovarjate, ne suvajte osebe, s katero se pogovarjate, in ne vlecite je za rokav.

Ne govorite z žvečilnim gumijem v ustih.

Ne sedajte in ne naslanjajte se na mizo ali na zid, ko se s kom pogovarjate.

Ne slinite prstov, ko prelistavate rokopis, knjigo ali podobno. Držite vedno obljubo, ki ste jo komu dali.

Pristopajte k ljudem dobronamerno in s simpatijo. Mrznja bolj greni življenje tistemu, ki črti, kakor pa tistemu, ki ga sovražijo.

Ne bodite nevoščljivi nikomur, ker se nikoli ne ve, kaj komu manjka.

NA DELOVNEM SESTANKU

Točnost ob vsaki priložnosti je znak dobre volje. Zato nikoli ne zamudite brez razloga. Če pri vsem tem zamudite na sestanku v dvorani, nikar ne odpirajte vrat bučno in ne dvigajte na noge cele vrste navzočih. Lahko se priklonite in se na tiho opravičite pri najbližjem članu te skupnosti. To je boljše kot glasno pojasnilo. Če morate oditi pred koncem sestanka, storite to čim manj opazno, pozneje pa se opravičite predsedniku oziroma razložite, zakaj ste morali oditi.

Za govorike velja pravilo: bodite kratki, jedrnat in jasni. Ne frazarite in ne gestikulirajte. Opazujte, ali vas poslušajo.

O VODJI NA DELOVNEM MESTU

Predstojniki naj vedno ljubeznivo odzdravljajo svojim podrejenim. Ko k šefu v sobo stopi stranka oziroma kolegica ali kolega, naj šef vstane in prišlecu ponudi sedež. Če želi biti kratek, ga bo poslušal stoje in potem z ljubeznivim opravičilom odpravil.

V vseh poklicih je potrebno biti s strankami čimbolj vljuden. Ta pravila naj se uporabljajo v življenju splošno in ne samo na delovnem mestu.

PRI TELEFONU

Kadar vrtite številke, pustite da se številčnica vrne in ne forsirajte vrtljajev. Če ste številčnico premaknili samo za eno številko in dobite znak, da je zveza zasedena, ne izgublajte potrpljenja, ker telefonski aparat ni kriv, da je zveza zasedena.

Če sprejemate sporočila, je dobro, da imate pri telefonu vedno majhen notes in svinčnik.

Na karton pri telefonu vpišite številke, ki jih potrebujete vsak dan. Ko sprejmete sporočilo za druge, morate vpisati v notes ime in priimek osebe, ki je telefonirala.

Kadar kdo od stanovalcev v isti hiši dolgo govori po telefonu, mu med pogovorom ne segajte v besedo in ga tudi ne priganjajte, naj neha telefonirati.

Kadar telefonirate, povejte takoj svoje ime, če pa govorite uradno, najprej ime ustanove, potem pa šele svoje. Ni korektno, da v privatne pogovore mešate ime ustanove, v kateri delate, da bi sebi pripisali večjo veljavo. Npr. uradnica, ki dela v Izvršnem svetu, ne telefonira: »Tukaj Izvršni svet ...«.

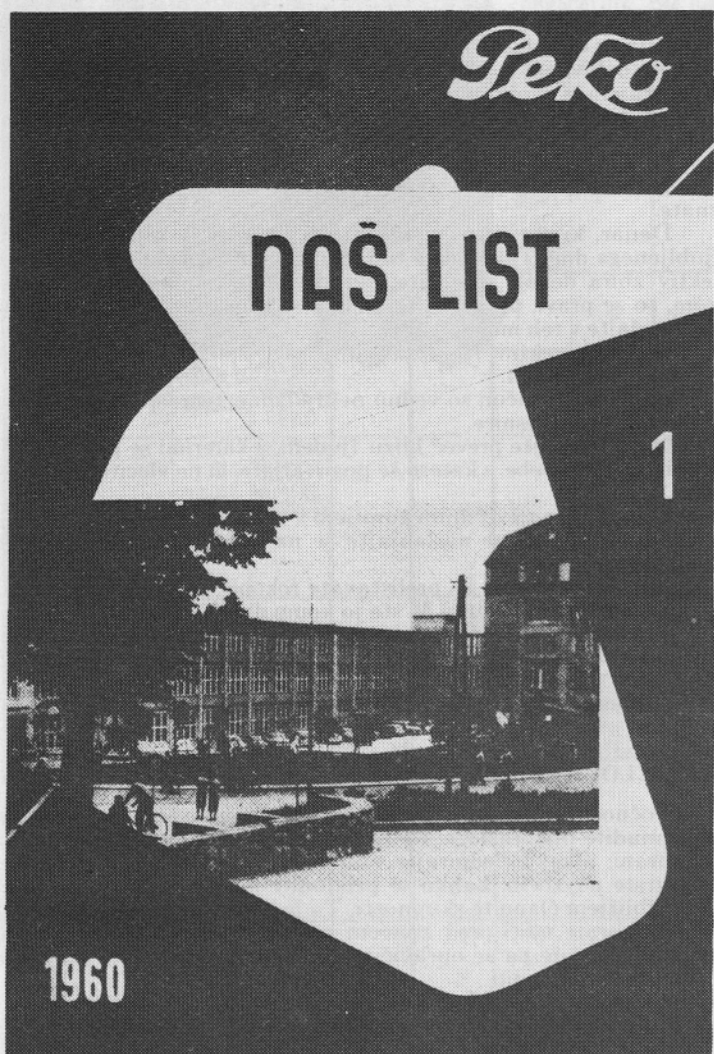
Nikoli po telefonu ne rečemo: »Tukaj tovarišica XY« ali »go-spa XY«, ampak samo ime in priimek.

Od soseda ne smete sprejeti denarja za en ali dva telefonska pogovora, ki jih je opravil po vašem telefonu. Seveda sosed tega ne sme zlorabljati in često prihajati k tujemu telefonu.

Če se otroci predolgo pogovarjajo po telefonu, jih opozorite, naj bodo krajši, toda šele, ko pogovor končajo.

Če se zgodi, da vas je kdo napačno poklical, ne odgovarjajte surovo in ne odložite slušalke, temveč povejte vljudno: »napačna zveza«. Če se to ponavlja, ne izgublajte živcev, temveč ponovite isto. V javni telefonski govorilnici in pri telefoniranju sploh bodite čim krajši.

ČEVLJARJEVIH 20 LET

Desetletnica samoupravljanja je bila kronana z realizacijo sklepa upravnega odbora tovarne obutve »PEKO«, da začne izdajati tovarniški časopis, ki bo člane kolektiva obveščal o pomembnih dogajanjih, gospodarjenju, skratka o delu in življenju delavcev Peka. Prva številka glasila z rojstnim imenom NAŠ LIST je tako izšla oktobra 1960. Po štirih letih je glasilo dobilo novo ime ČEVLJAR. Deset let je bila tehnična izvedba in realizacija v rokah domačih tiskarjev, podoba današnjega časopisa pa je Čevljar dobil leta 1971, ko ga je začela tiskati tiskarna Gorenjski tisk Kranj.

V letu 1973 je Čevljar dobil dopolnilo »ČEVLJARJEVA OBVESTILA«. Skupaj se trudita, da bi bila kar najbolj zgovorna in zanimiva. Kako naj jima to uspe, ko ste bralci precej vase zaprti. Mnogo bolj pestra in zanimiva bi bila, če bi ju pomagali oblikovati. Ob lepem in visokem jubileju se vsem, ki so si zadnjih 20 let prizadevali, da je glasilo redno izhajalo, tistim, ki so pisali prispevke ali kakorkoli pomagali Čevljarju lepo zahvaljujemo. Imamo pa tudi veliko željo, da bi se krog dopisnikov razširil in zajel več članov kolektiva.

Uredništvo

čevljar

Glasilo delovne organizacije tovarne obutve PEKO Tržič n.sol.o. — Ureja uredniški odbor: Janez Kališnik, Edo Košnjek, Nataša Meglič, Marjan Markič, Anton Simonič, Karel Zajc, Ivan Zaplotnik, Vera Umek, Marija Slapar — glavni in odgovorni urednik. — Naslov uredništva: »PEKO« Tržič, telefon 50-260 int. 217. — Tisk TK Gorenjski tisk Kranj. — Izhaja enkrat mesečno v nakladi 3300 izvodov v slovenskem in 1600 izvodov v srbohrvaškem jeziku. — Glasilo dobijo člani delovne organizacije, štipendisti, vajenci in upokojeanci brezplačno.

Anton Podgoršek vodja tiskarne je 10 let urejal tehnično izvedbo glasila.

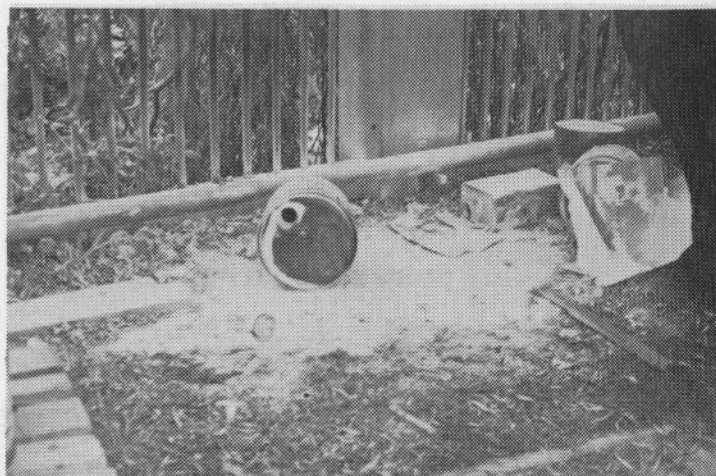
RAZPRAVE O PLANIH

Delavci Peka smo pred odgovornimi nalogami. Do konca letošnjega leta je treba zaključiti in sprejeti plane za srednjeročno obdobje 1981–1985. Dolžni smo kar najbolj poglobljeno razpravljati in dokončno oblikovati planske dokumente.

Delavci TOZD OBUTEV, POLIURETAN, GUMOPLAST, TRBOVLJE, ORODJARNA, MREŽA in KOMERCIALA so na referendumu 16. septembra sprejeli temelje plana TOZD. Samoupravni sporazum o temeljih plana delovne organizacije pa je še v razpravi.

Na vseh področjih dela in življenja si moramo prizadevati za uresničitev gospodarske stabilizacije. To se mora odražati tudi v planskih dokumentih, zato velja o tem temeljito razpravljati. Stabiizacija mora postati sestavni del našega gospodarjenja.

MM

Malomarno odvržen ogorek je 1. oktobra ob 13.20 povzročil nevaren začetni požar, ki je bil zahvaljujoč prisebnosti Jančič Slavka in Dobrin Franca pravočasno pogašen.